

POUČENÍ SVĚDKA

Každý, kdo není účastníkem řízení, je povinen vypovídat jako svědek; musí vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet (§ 55 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „správní řád“)

Svědek nesmí být vyslýchán o utajovaných informacích chráněných zvláštním zákonem, které je povinen zachovat v tajnosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem zproštěn (§ 55 odst. 2 správního řádu).

Svědek nesmí být vyslýchán, jestliže by svou výpověď porušil státem uloženou nebo uznanou povinností mlčenlivosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěn (§ 55 odst. 3 správního řádu).

Výpověď může odepřít ten, kdo by jí způsobil sobě nebo osobě blízké (viz ust. § 22 občanského zákoníku) nebezpečí stíhání pro trestný čin nebo přešůpek (§ 55 odst. 4 správního řádu).

Fyzická osoba se dopustí přešůpku podle § 2 odst. 2 písm. e) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přešůpcích, tím, že úmyslně podá nepravdivou nebo neúplnou svědeckou výpověď ve správním řízení; právnická nebo podnikající fyzická osoba se takovým jednáním dopustí přešůpku podle ustanovení § 2 odst. 3 písm. e) tohoto zákona. Za tyto přešůpky lze uložit pokutu do 20.000 Kč.

Předvolaný je povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit (§ 59 správního řádu). Nebude-li omluva učiněna prokazatelným způsobem nebo bezodkladně, nemusí ji správní orgán akceptovat.

Jako závažný důvod pro nedostavení se lze akceptovat zejména pracovní neschopnost uznanou lékařem, ošetřování člena rodiny, dovolenou na zotavenou objednanou s časovým předstihem, událost rodinné povahy jako např. svatba, pohřeb, promoce apod. Dále také účast na jiném řízení před soudem či správním úřadem. Za závažné důvody nelze považovat výkon podnikání či zaměstnání, pracovní aktivity, provozování koníčků a jiných zájmů, popř. jiné soukromé aktivity.

Nedostaví-li se svědek bez náležité omluvy ve výše stanoveném termínu, může mu být uložena pořádková pokuta až do výše 50.000 Kč. Správní orgán může dále rozhodnutím uložit takovou pořádkovou pokutu tomu, kdo v řízení závažně ztěžuje jeho postup tím, že navzdory předchozímu napomenutí ruší pořádek, nebo neuposlechne pokynu úřední osoby (§ 62 odst. 1 správního řádu).

Nedostaví-li se svědek bez náležité omluvy nebo bez dostatečných důvodů na předvolání ve stanoveném termínu, může být ke správnímu orgánu také předveden (§ 60 správního řádu).

Toho, kdo nepřístojným chováním ruší pořádek při ústním jednání nebo ohledání na místě, popřípadě při jiném úkonu, může správní orgán po předchozím upozornění vykázat z místa, kde se úkon koná (§ 63 odst. 1 správního řádu).

Svědek má právo uplatnit nárok na náhradu hotových výdajů a ušlého výdělku, a to nejdéle do osmi dnů poté, co náklady vznikly, jinak nárok zaniká (§ 79 odst. 4 správního řádu). Rozsah, v němž správní orgán hradí hotové výdaje a ušlý výdělek jiným osobám, stanoví prováděcí právní předpis.

Povinnost nahradit náklady řízení, které by jinak správnímu orgánu nebyly vznikly, může správní orgán uložit tomu, kdo jejich vznik způsobil porušením své povinnosti (§ 79 odst. 6 správního řádu).

Veškerá podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě (podepsané elektronickým podpisem podle zákona č. 297/2016 Sb.). Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným v předchozí větě, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálnopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití podpisu (viz ust. § 37 odst. 4 správního řádu).